

Antoni Szczuciński

Namysł filozoficzny Profesora Tadeusza Buksińskiego

Próba opisanego sposobu filozofowania Profesora Tadeusza Buksińskiego w krótkim tekście jest nadzwyczaj trudna. Wielowątkowość jego twórczości, ogromna erudycja historyczna i filozoficzna, bogaty dorobek publikacyjny wymagają analizy znacznie szerszej. A jednak ze względu na pewną oryginalność Jego zainteresowań i metody badawczej sformułuję chociaż kilka uwag.

Po pierwsze:

CZTERY SFERY TEMATYCZNE. Najpierw metodologia nauk historycznych, później równolegle filozofia polityczna, zwłaszcza kwestie władzy i prawa oraz zagadnienia etyki życia publicznego, a następnie filozoficzna analiza religii, w tym także niektórych zagadnień teologicznych.

Po drugie:

PRAKTYCZNOŚĆ I TRZEŹWOŚĆ OSĄDÓW. Zainteresowanie zderzeniem koncepcji teoretycznych z życiem politycznym toczącym się współcześnie. Próby oceny wpływu prawa na samorządność, analiza systemu prawa jako medium wywierania władzy, to także ocena przebiegu transformacji, odbierana czasami jako kontrowersyjna ze względu na trzeźwość spojrzenia niehołdującego modzie politycznej.

Po trzecie:

REFLEKSJA ROZUMIEJĄCA. Profesor rozumie doświadczenie jako doznawanie czegoś, gdy się jest otwartym na coś. Sądzę, że stosuje to podejście do swojego filozoficznego badania świata.

Rozumność zawsze zawiera moment samorefleksji, ujmuje „szerzej” oraz „głębiej” niż racjonalność. Określa sens indywidualny na tle całości uwzględniając wymiar normatywny. Wydaje się, że epoka dominacji jednolitego nowożytnego rozumu ma się ku końcowi. Rozum zaczyna otwierać drugie oko.

LAUDACJE

To zdanie można odnieść do rozwoju postawy badawczej Profesora, którą odbieram jak realizację obydwu wezwań poznawczych. Prof. Tadeusz Buksiński pisze swoje teksty, zakładając *r o z u m n o ś ć* obok *r a c j o n a l n o ś c i*.

To komplementarne podejście jest cechą charakterystyczną Jego badań.

Po czwarte:

FILOZOF PRZYTOMNY. Raczej nie używamy takich określeń wobec namysłu filozoficznego. W odniesieniu do badań Profesora mogę to uczynić, traktując „przytomność filozoficzną” jako dar niedany wszystkim. Filozof przytomny to myśliciel trzymający się faktów, rozsądku, niedający się ponieść modnym trendom, mimo ich znajomości. To badacz starający się kierować analitycznością i logicznością, historycznością i ponadideologicznością.

To Profesor Tadeusz Buksiński.